

N Y Á R.

MÁSODIK HÉT.

Hétfőn Reggel.

Mennyei Felség! hálát adunk hogy új hetet derítél reánk. Látjuk nincs határa, sem vége dicsőségednek. Elküldéd az éj csillagait, mellyek hatalmad fénylő betűi a' természet könyvében 's újakat hivál elé. Minden fűszálon egy egy ingó csillag ragyog harmat-cseppekben — szintúgy tanuja hatalmadnak mint a' felettünk függő fényvilágok. Ezek közt lelkünk keresi örök hazáját, — azok alatt testünk találja meg a' földi szükségeseket... Úgy alkottad lelkünket, hogy soha se érje bé a' föld javaival, hanem mindig vágyják túl e' föld homályán a' világosság hazája felé; de testünknek földi pályát mutattál... Már a' teremtés reggelén eladósított a' föld, mert anyagot adott testünkhöz; — ezt fizeti minden érzéki inger, minden világi törekedés; 's így is csak törődéseink után igér nyugalmat kebelében. Mig tehát e' földön bujdosunk: rajtunk a' földi gondok terhe. E' tartja örökös nyüzsgésben a' föld gyermekeit, a' munkás napok reggelein; 's tudjuk is Atyánk! nem károhozat e' nyugtalankodó törekedés; ha túl nem léptünk törvényeid határán. Te adtad a' munkássági erőket és ösztönt. Áldásaid virultak fel barázdáinkon. Midőn vesztettünk — jó lelked enyhíti kedvetlenségünket. Akaratodat teszszük tehát midőn jó lélekkal keresünk földi boldogságot. Örömmel veszünk azért részt e' reggel nyugtalanságából, mellyel minden állat siet, éjjeli szállításáról a' mezőkre. Munkát oszt, rendez a' gazda. Terhet, szerszámot válogat a' munkás. Találkozás öröme és csalódás panasza — teszik a' reggeli lármát, mig

végre terhelt vállakkal takarodik a' nép mezőre. Szeretnek Istene! látod, miként nyugtalankodik néped: mennyi gondot és törődést vár a' föld 's ezeket is milly örömet teszik gyermekeid. Légy velök mindég és jutalmazd meg. Úgy is, ha nem lehetünk el földi jók nélkül, 's nem szerethetjük nélkülök az életet, legszebb pillanataink azok, mellyekben munkáink gyümölcsét arathatjuk. Az illy pillanatok fejtik ki lelkünkben hozzád ragaszkodásunk magasztos örömét.

Hozzá kezdünk e' hét foglalatosságaihoz; — de szent czélzattal. Előttünk áll hazánk, anyaszentegyházunk 's a' miéink sorsa. Ezekért akarunk munkálni; de igazságosan. Bizvást folyamodunk tehát hozzád Atyánk: szenteld fel buzgó törekedésünket, hogy vége legyen földi jólét 's mennyei idvesség... Adj mindég annyit, mennyivel kivihetjük lelkünk szép ohajtásait. Adj javaid mellé olyan lelket, melly csak igazságos vagyonban gyönyörködjék; 's midőn jutalmazatlan maradunk, nem engedi elcsüggednünk örökös elhivatásunk kárára... E' czélt tartsd minden munkás szeme eleibe, hogy ne vágyják vétkesen szaporítani gazdagságát, 's győzd meg hogy a' csaló és erőszakos csalódik 's erőszakot is szenved... Ne engedd, hogy a' határkövet igazságtalan kezek kimozdítsák helyökből, vagy arasson valaki ott, hol nem vetett — hanem érje bé minden aval, a' mi övé. Háládatlan visszálkodások, perlekedések ne zavarják ne keserítsék gyermekeid lelkét...

Szent Atyánk! egyes házak és egész helységek maradnak e' hét nappalain védtelenül; 's nem lesz; a' ki támadó veszélyt akadályozzon. Kormányozd tehát úgy a' dolgokat, hogy semminemü inség meg ne támadja a' védteleneket... Ne legyen csaló, ki ártatlan gyermeket rosza csábitson — nem őrzött házakat megrontson; — nehogy majd midőn a' munkát végzett családtya hálás kebellet közelget házához, keserűség lepje meg a' vélt öröm helyett, 's napi izzadása után könnyeket hullasson, felzavart bődögségát megsiratni... Vezesd törbe a' gonoszt, hogy ne szomorítsa meg a'

jámbor munkást — 's tanuljon igazán élni... Az igaz munkásnak rendeld ki kenyerét, és ruházatát, hogy legyen kiről vegyen a' gonosz és túnya, példát és ösztönt munkálódásra. Ne engedd hogy a' mi igaz úton foly bé a' házakhoz: titkos úton kifoljon; hanem isteni félelem és szeretet mellett költve — legyen mindig az ilyennek, mivel táplálja az övéit.... Amen.

Utófohász: Áldunk, atyánk hogy meghallgattál. Részeltessél a' vallás' öröméből. Ne hagy el munkánk közt, hogy avar is dicsőségedet terjeszthessük, 's lelkünknek nyugalalmát eszközölhessük. Amen.

Hétfőn estve.

Szent Isten! Imádtunk a' reggel egy éji megtartás örömeért. Imádunk az est-alkonyon egy munkás nap szerencséjéért. Akkor és most bölcseséged 's szereteted bámulásába merült lélek adta nyelvünkre az áhítatosság szent hangzatát. Megvoltak hiszen ma is az élet szokott bajai: munka, fáradság, gond, törődés — elmúltak' szomorú képe 's jövő félelme, — titkos epedések 's remény csalódása, hálátlanság 's még sok minden, miknek súlya alatt annyi verejték, és könnycsepp hull el, — — sok elkerült minket e' kinok közül, — 's a' miket tünnünk kellett is, emelni segitted. Roszul esik néha ha nyom nélkül maradtak kívánságaink, de megnyugasztaljuk magunkat a' nagy gondolattal: hogy te *édes Atyánk vagy* — 's hogy nem mindig üdves a' minek eléréséért esengtünk. Kivánság kivánságot — kinézés kinézést teremt és emészt el keblünkben. Szárnyat adnak a' léleknek hogy ijesztő magasságban keressünk fényt, mint a' büszke sas. Majd lenyomják, hogy porban mászszunk míg a' lélek únottan lankad a' megelegedetlenség ölébe. Bódog óráinkon nem becsüljük sorsunkat, 's midőn a' nem becsült sors eltűnik, so-hajtunk utána... Az emberek közül magánosságba, — 's majd ismét az emberek közé sietünk... Nincs megállapodás, kívánságainkban; mert nem értünk tégedet:

's pedig szent Atyánk! te szereted a' benned bizót, — 's felderited a' borult életet, ha nem bűn szomorította azt el... Tudtuk mi ezt 's még is! háládatlan az ember. Perbe száll a' legjobb atyával, eltaszítja magától s' felemelő kezeket, 's maga okozta szenvedéseieért embert átkoz — Istenre zugolódik és nem akar ön kebelébe tekinteni.....

Szent Atyánk! elhúzódnak e' gondolatok lelkünkön, de nem akarjuk megzavarni velek ez óra szentített örömét; de önként kelnek fel szivünkben, midőn előtted állva jut eszünkbe, hogy nem mindég vagyunk annyira boldogok mint gondviselésed bölcs útai engedik... Enyhítsd e' gyónásunk kedvetlen érzését. Derítsd fel értelmünket, hogy mindenütt ismerjünk reá szereteted nyomaira... Fejtsd ki minden kebelben szent lelked által a' háládatosságot, hogy minden, ki örömet szivott a' természet keblén, a' ki dolgát végezte, vagy újat kezdett, — egészséggel munkált és pihent, jól esett étele és itala, vagy magas tettekre talált út — imádva dicsőítsen, 's esengjen az áhítatosság malasztjáért mint csecstől elszakasztott csecsemő az anyai emlőkért, — és e' vallásos meglágyulásban, tanuljunk reád bizni sorsunkat, 's evel kevesíteni epeztő kívánságainkat. Taníts meg mindent, hogy a' messze vitt remények boldoggá nem tehetnek.

Teljesítsd rajtunk ígéreteidet, mellyeket tettél a' földnek áldása felől, hogy az arató — hordó és magvívő egymásnak dicsekedve emlegessék, miként szeretted őket. Teljesítsd be azokat is, mellyeket tettél idvességünk felől, hogy lássák meg a' te arczodnak dicsőségét, kik itt alatt állhatatosan várták az Úr Jézusnak eljöveteletét. Tartsd meg az est' örömét, hogy kár nélkül érjen hajlékához a' mezők embere, — a' házasokat ne boszantsák egymásra zaklatott érzések, 's a' magános embert fogadja unalom nélkül üres hajléka, és a' beteg beszéljen enyhületről, mellyet e' nap érzett megúnt ágyán... Így vond előnkbe a' csillagos kárpitot, hogy semmi boszantó fény ne hasson szemünkre,

melly inségre riaszszon fel; hanem édes álmod lengjen az illatos mezők szele a' kinyitott ablakokon, a' hit pecsété alatt elzáródott szemekre. 'S ha szent Atyánk, az éjre viradó nap siró barátaink között találna halálpadunkon, adj nekünk ott nyugtató álmod, — sirató kedveseinknek vigasztalást. Uram hallgasd meg könyörgő népedet!... Amen.

U. F. Nyitva most szivünk előtted mennyei felség, ne engedd soha is elzáródni azon érzelmek elől, mellyek hozzád jó atyánkhoz kötnek; hogy maradjunk frigyben mind végig 's mi dicsőségedet terjesszük — te idvességünket add meg.

Amen.

Kedden reggel.

Kezdi a' nap öröm-zsibongása hirdetni dicséretedet hatalmas Isten!... Munkások zaja, harang-zúgás, énekhang fejezik ki a' reggeli közörömet, mellyben minden teremtmény magasztalja szeretetedet, melly lemosolyg egy harmatcseppről — mint a' rakott halmokról, egy népes madárfészekről, mint egy magas remények alatt szendergő csecsemő homlokáról. Mi is érezzük ez örömet életünknek — 's tiszteletednek. Eltölt napjaink emléke 's teljesítendőink érzete emelik hálára lelkünket a' multakért, 's könyörgésre jövendőnkért. Éreztük Atyánk! hogy mindig inkább szerettel minket mint mi tégedet; mert akkor is — midőn rólad megfelejtközve éltünk, gondot viseltél. Ha teljesületlen hagyta reményeinket, azokban, mik egyenesen tartoztak életünkre, meghallgattál... Ha nem juthat is terjedt mező 's dús aklok mindennek, *eltartja a' föld a' maga lakóit, — 's a' mennyinek lételt adott, örömet is ad.* E' bizodalom indítja többfelé az ébredt világot mezőre, oltárhoz és törvényasztalhoz, mint jutott a' kötelesség. Ezért válik meg a' szántóvető szükült kenyerétől; 's költözik ki a' kész vagyon mezőre, gazdag vissza fizetés reménye alatt. És te megtartod a' jámbort e' bizalmában... A' csekély áldozat megsokasulva tér vissza az emberekhez. Gazdagodnak a' helységek. Örül a' szegény. Nyu-

godt a' gazda, 's elfelejtette törődéseit. Nem így van ez mindég. Vannak keserűség napjai, midőn a' mezők nem adják vissza mit elnyeltenek... Szent Atyánk! nem örömet gondolunk az illy időkre. Nem bírja ezeknek fájdalmát erőtlen szivünk. Töröld ki a' voltak emlékét lelkünkől a' mennyiben hitünket kísérti. 'S ne engedd többé e' szomorú jelenéseket életünkben. Midőn ezeknek is meg kell lenni: tégy csudát érettünk is: 's kevéssel is elégíts meg. Úgy is vannak napok és esztendő, mellyek dicsőségedről beszélnek... Öregek tanítják az unokákat, 's emlegetik atyai dolgaidat... Nem csüggeszt tehát a' munkától semmi jövő; mert hiszszük: munkáink után *eltartja a' föld a' maga lakóit, 's a' mennyinek lételt adott — örömet is ad.*

Szent Atyánk, nem mindig volt e' meggyőződés bennünk — 's a' keservek poharát átokkal fogadtuk. Meglehet hálátlanok is voltunk, számot vetni magunkkal. Keveset munkálva akartunk gazdagok lenni; — semmit sem vetve sokat aratni. Lehet ez szent Atyánk; mert az emberek telhetetlenek, és hálátlanok. De ha ez történt — 's mellette békétlenkedés is — éllened: bocsáss meg. Nem háborítottuk különben is boldogságot, csak magunkét. Ha bár fenytve is, engedd atyai kebleden nyugodnunk. Tartsd meg a' nyárnak örömét, hogy a' munkásság meg ne akadjon, — a' mezők reménye meg ne csaljon 's ki ki lehessen bizonyos verejtéke jutalmáról. Ez öröm tartsa élénkségben a' munka kedvét, hogy a' kinek másnál több jutott is a' fáradságból, ne únja meg ezért az életet; ne essék elkedvetlenülésbe; hanem tegye jó szívvvel a' mit tehet, annak tudásában: hogy minden elhullott verejték egy egy pecséte a' nagy frigy kötésnek, mellyben munkáinkra jutalmat ígértél. Ne engedd felejtenuk, hogy az üresen hagyott szívet az életnek minden kincsei, 's az egész világ dicsősége be nem töltheti; nehogy majorkunkat 's erszényünket töltve, szivünket hagyjuk üresen, — 's midőn az egész világ gazdagoknak mond is, nyögünk szegénységünk érzetében...

E' nap már kiszabta kötelességeinket, — kiosztotta munkáit. Több nemü munkások áldják egymásnak a' reggelt 's oszolnak többfelé. Istenem, adj mindeniknek derült szívet és egészséget, hogy ne gondoljon irigyen a' szerencse kényeztetett gyermekeire, de higgyék el: meg van minden sorsnak az ő kedvetlensége... Majd midőn a' munka ismét megszűnik, 's éjjeli csend lepi meg a' mezőket a' dél bágyasztó óráin: fuvalj gyenge szellőt a' verejtékezőkre, hogy az lengesse el rólok az álmháborító rekkenőseget, — 's újuljanak meg pihenésök pillanataia, hogy új erővel folytassák 's végezzék a' fárasztó rovatalt... Amen.

U. F. E' mulandó világba mérted ugyan életünket Isten, kegyelmes Atyánk! de örök czélt tettél elönkbe. Adj előmenetelt hű törekedésünk után e' földön, 's ha földi bujdosásunk ideje lejárt, vigy örök boldogságra mennyei hazánkban. Amen.

Kedden estve.

Lé szent Isten! Eljött a' hálaadás órája, hogy templomaidban megszólaljon az áhítatosság hangja, 's a' robotját végzett munkás hozzád fohászokodva vegyen búcsut a' mezőktől. Eljött e' szép óra, 's nem soká fáradt népözön lepi meg az útakat; estalkonyi harangszó vegyül a' tompa zsibongásba. Féltve örzi a' gyermekcsoport por játékait, mellyekben gyengeségeinket csufolja... Büszke porok — halandó emberek! kik magatok botlásait nevetitek néha másokban; a' világon-kapás' tévedéseire ismerjetekek reá a' játékát sirató gyermek könnyeiben. Szeressétekek a' föld örömeit, mig a' mennyei atya egyezésivel éldelhetitekek, 's midőn megkeserednek hibátokon kívül — sohajtsatok utánok: „*Ez a' földi dolgok sorsa.*“ 'S te szent Isten' segítsd e' szép lelkületre gyermekeidet, hogy ellened ne vétkezzenek. Meddig leszünk még földi javaink 's meddig ez árnyékélet birtokában, nem tudjuk. De szent Atyánk! még szeretnők látni felettünk a' tündöklő eget, 's éldelni munkáink jutalmát. Csendes nyugtot óhajtunk az éjsza-

kától is. Nem kísértjük bölcseséged titkát, melly alá sorsunkat rejtetted; de atyai intézeted: hogy a' munkás jutalmával éljen, a' fáradt nyugalmat találjon, — 's ezért imádjuk is szeretetedet... Miután e' nap terheit emeltük: nyugodt óhajtással megyünk szembe az éjszakával. Tápláló erőt várunk vacsoránktól — 's álmodni a' sötétségtől... Biztatva int az alkony komor órája, mellynek elhangzásában halljuk, mikép a' munkát kíséri a' nyugalom; de lelkünk mélyéből egy sóhajlás kél fel, 's egyebet mond. Eszünkbe juttatja nyugtalan éjjeinket, midőn hű epedések elkergették az álmodni szemeinkről, — 's megint, midőn öntudatunk kínjai között riadoztunk fel. Légy nyugodt hánykodó lélek; bánd meg ha tévedtél — ha bűnhödtél; de légy nyugodt: ne üzd el borult képzeletteddel a' fáradt test nyugalma. Légy nyugodt; mert a' szent felség, melly ítéletet tart kezében, könyörületes Atya. —

Nagy Isten! nincs határa a' bizalomnak, mellyel hozzád ragaszkodunk. Fájd, hogy nem dicsekedhetünk feddhetetlenséggel. Fájd, mert tudjuk magunk zavartuk meg a' kútfőt, mellytől várhatnók az enyhület cseppjeit... Tőled kell várunk a' nyugtatót; pedig téged bántottunk meg. Jól érezzük magunkat atyakebleden — ne taszíts el, könyörgünk... Nyugodni akarunk az éjszakában; mert elfáradtunk. Aludni akarunk; mert az alkonyra hajlott ég szendergésre hi, de napi tetteink érzetétől nem várunk nyugtatót; mert abban helytelenkedő vágyak, szegett hit 's mulasztott kötelesség képei tűnnek fel; hanem irgalmad borítson el, — nyugtass meg!... Békéltess öszve minden ellenséges indulatot, hogy az ég a' földdel — az ember emberrel kibékélve álljanak körülünk... Atyafiak, barátok, szomszédok, házasok, szülők és magzatok ne forgassanak elméjekben irigy gondolatokat egymás ellen; hanem egymás szeretetében édesült álom lengje körül mindeket, 's tegye széppé ez éjszakát... A' kiknek azt a' szép lelkületet adtad, hogy többet tudjanak az emberiség sorsában másoknál tenni, — a' kikre azt biztad,

hogy az igazság ügyében sokat fáradozhassanak — 's ezért ők az éjből is fognak virasztani, segítsd, hogy el ne csüggedjenek, vagy testi 's lelki erőt veszítsenek. Rendelj számukra is nyugalmat pótló örömet. Kik szenvedés ágya mellett únalommal várják a' viradást: vidámitsad, vigasztaljad, nehogy békételenségre fakadjanak... A' hazátlan szegénynek, az igaz úton járó vándornak, mutass békés nyughelyet. — Ha az enyhülten mosolygó ég alatt kereste azt, semmi zivatar meg ne szakaszsa nyugalma. Ha emberekhez siet, vezesd emberséges emberek közé, hol maga, nyugalma és vagyunkája bátorságban legyen, 's a' honnan tovább indultával téged áldva mondjon köszönetet. Hogy így mindenek, kik a' nappal fényénél látták dicsőségedet, lássák meg azt az éj csillagvilágánál is... Enyhítsd meg ez egész napot az éjszakában, újuljon meg maga, 's újítson meg minden plántát — minden állatot és minket is. Amen.

U. F. Téged imádva köszöntöttük e' napot jó Isten!. Téged imádva kívántunk tőle búcsut is venni, mert erős hiedelmünk, hogy te vagy reménye, öröme és szerencséje életünknek: vedd kegyesen e' hódolatunkat 's ölelj atyai szerelmedbe. Amen.

Szerdán reggel.

Imádunk, dicsőitünk élet és áldás örök kútfeje nagy Isten!... Ajkainkon elzengő dicséreted által adjuk az újult mezőknek, mig hegyek és völgyek beteljesülnek dicsőséged emlegetésével, 's az ébredt föld és minden teremtmények reggeli öröme hirdetik hatalmadat... Téged illet úgy is e' végetlen dicséret; mert mint a' sötét éj bółtozatán, úgy a' kiviradt ég derűtségében kiírva látjuk ez igazságot: *az Isten szeretet.* — Szent Atyánk! kegyelmedben bizva fogadtuk volt az éj érkező szürkületét. Végig gondoltunk mindent, a' mi történhetik egy éj sötét óráin: titkos bünt, nyilvános gonoszságot, közinséget 's halálunkat is. 'S im hiábanvaló

törődés volt az lelkünkön, mert derült szívvvel adhatunk hálát a' reggel örömeiben az éj nyugalmaért... Hány házaknál virasztottak anyakínok, 's üztek el álmodatlan csecsemők nem ismert szenvedései; hány felebarátunk fárasztotta magát a' nappal siető foglalatosságaival — te tudod, 's adj nekik már enyhületet... Mi is tudjuk, hogy reánk gondot viseltél, gonosztól őriztél, 's e' nappal ismét megújítottál. Ezért özönlik ajkunkra olly meleg érzés szivünkéből, és dicséret, mellyel köszöntjük hajlékodat. Imádandó vagy Atyánk, ki azt akartad, hogy az ember legyen boldog, — 's e' boldogsága éreztetésére teremjen örömet és eledelt a' föld, mindennek számára. Nem szólunk azokról kiknek szivéből kihólt a' hit — 's az érzékenység, vagy el is vesztették reményöket. Nem boldogok ők; de hiszszük nem te vagy oka. Ők érzik kínjokat, te tudod azok rejtett okait. Vezesd jobb gondolatra, nehogy a' tévedt érzés többeket hozzon tévelygésbe, békéltesd meg sorsukkal 's adj számukra derült napokat. Voltak nekünk is sokszor elszomorult érzéseink képzelt inségünk pítlanatain; de kiújultunk azokból, 's nem is irántadi bizalmatlanság; de indulataink költötték volt fel. Ezeket lágyítsd meg, hogy többé *ne vétkezzünk*...

E' mai nap is ki lesz téve életünk a' testiség vágyai és szükségei kísértő ingerének, de te kegyelmes atya ne hagyj elesnünk. Vezess ösvényeiden, hogy el ne tévedjünk elhivatásunk céljától, — 's tartsuk meg szivünket feddhetetlenségben, lelkünket ártatlanságban... Tartóztasd szemeinket, hogy azok ne ébresszenek büns gerjedelmeket; kezéinket — hogy a' veszedelmek ingereit ne teljesítsék. Adj földi jókat is. Termő mezzeinkről 's szőlőhegyeinkről ne fogyjon el az élet reménye, melly megőrizze a' vallást az erőtelenebb lelkekben is... Sokan vannak kiknek lelkök miveletlen maradott, 's kiken nevelés, szerencse, sem házi sors nem segít, hogy egyébért becsüljék magokat és széfessék a' világot, mint ha munkájokat a' mezők jutalmazták, mellyekre sokszor titkos kint is vittek, hogy

kiizzadják azt a' nap heve alatt. Mi léssen az illyekből, ha a' mezőtől is elkell kedvetlenülülniök, mi azokból, kiknek egész világuk egy két barázda 's ezen túl sem barátság, sem lélek-éldelet nincs számukra?! Atyánk — Atyánk ne hagyd vigasztalás nélkül gyermekeidet!. Ne engedd még is, hogy vétkesen szeressük a' világot, megemlékezvén: hogy az illyent nem szereted. Akaratodat érteni és teljesíteni legyen főgondunk: hogy abból a' mit munkásságunk ad jusson mindenre: aggodalmunk enyhítésére, — testünk táplálására — piperétlen öltözetre — takaros életre — alamizsnára és áldozatra is... Atyánk! kezedben leszen ma is életünk. Bocsáss el szined előtt a' megnyugtatóssal, hogy vétkeinket megbocsátod, munkánkat segited 's áldásaidat nem vonod meg, 's ez nekünk elég lesz egy napi örömrre, — elég ösztön a' munkára is... Ne engedd, hogy a' világi gond és nyugtalanság merőben kióltsa szívünkben hitünk erejét; hanem akármit cselekszünk — dicsőségedre cselekedjük.... Törvényed lebegtesd előttünk mindig, midőn feltekintünk a' fényes egekre pihenésünk alatt, — midőn telhetetlenségre kísért védetlen vagyunk, — 's akkor is midőn izzadt kézzel költjük el ételünket: hogy se kívánságban se tettel ne vétkezzünk..... Amen.

U. F. Nagy Isten! igéd 's az élet tanítja, hogy hiábanvaló jó reggel felkelnünk 's késő estig munkálnunk ha te áldásaidat megvonod. Atyánk mi törekedünk, de te ne hagyd hiábanvalóvá lenni igyekezetünket, és segits, hogy igyekezetünk feddhetetlen legyen. Amen.

Szerdán estve.

Imádkozni jöttünk nagy Isten! magunkért és sok felebarátainkért, kik munkájokba merülve sietnek végezni e' napi pályájukat!. Tőlök fogadd el imánk mellé azt a' lelkes sohajtást is, mellyet majd a' munka szüntekor elfogódott szivből bocsátnak az egekre. Imádkozni jöttünk; mert minden nap és minden óra bizonyosságot teszen végetlen szeretetedről... Bejártuk lelkünkben mi-

veidet, — 's ime azok bámulandó bölcseségedet hirdetik... Jártunk a' mezőkön, hol dús tarlót tapod a' munkás lába, 's ott is hol vesződve fárad 's keveset takar a' szorgalom... Bénéztünk gazdagok hajlékába, hol bővségben él a' szerencse gyermeke, reád nem is eszmélve, 's a' nyomorultnak kunyhójából imádságot hallottunk a' sötét falak között. A' városok utczáin láttuk a' fényűző népet, miként teremti, változtatja, meg újra teremti a' szükségeket, 's eszünkbe jutott a' kínlátott nép, melly az élet nyers szükségai körül szenved; 's elsohajtók magunkat: „*mire e' végetlen különbség azon egy Atya gyermekei közt!.....*” Sohajtottunk Atyánk, de nem vétkeztünk. Nem vétkeztünk; mert nem békételenkedtünk. Nem békételenkedtünk; mert láttuk, hogy minden különbség mellett is mindenütt: ha élet van, öröm is van. Láttuk azt is, hogy a' hévségben izzadó napszámos vidámon törölte le homlokát, 's a' gazdának bánat ült ábrázatján, 's mig a' puha nép étlen költ fel czifra asztalától, a' szegénynek jól esett rövid ebéde; 's utána sohajtánk: „*még is, még is szereti a' mennyei Atya gyermekei', ha különbséget hagyott is közöttök*“..... Hiszszük tehát, hogy lehet itt egyik ember boldogabb a' másiknál. Imádják az egyiket, hogy megvessék a' másikat. Lehet köztök személy-választás rangért, szépségért, dicsőségért, gazdagságért; de gyermeked mindenik, 's kedves előtted, ha különben betölti rendeléseidet...

Figyelmeztess is szent Atyánk erre minden gyermekeidet; hogy az is, kit már születésében környülvett a' földi szerencse — becsülje meg sorsát. Mond meg neki, hogy a' kincs, a' gazdagság és tekintély mint sáppadt hold, örökösen kerülnek a' földet: teljes fényben ragyogva most, fénytelenül majd, — ma egyik — holnap a' másik vidéknek világítva, 's a' szerencse megérdemelve szebb, 's édesebben hat a' lélekre. A' békételen lelkeket csendesítsd igéd hatalmával, 's mond meg, hogy kedvetlenség minden sorshoz van kötve, 's nincs a' lakott földnek egy göröngye is, melly ne ivott

volna könnycseppet, 's ne hallott volna sohajtást. Vessen a' sors egy dús haza kenyér-fái árnyékába — vagy oda, hol hideg szirtok felelnek az éhező gyermek sírására: mindenüvé magunkkal visszük az életet és hálát, — kéjelmet és nyomort, a' szerint: mint értjük akaratodat 's elhivatásunkat... Fejtsd ki nagy Isten minden kebelben a' megelegetést, melly ha nem képes is minden vágyat lefojtani, minden epedést megelőzni — nyugassa le a' hánykodó szívet, 's a' kiállott szenvedést felejtse el... Így szerettesd meg hazánk egét, vidékünk gazdaságát és sorsunkat: hogy azon kívül, mit egy szebb törekedés ohajt, érzük be helyzetünkkel. Bar-na kenyérünk mellett ne vessünk sovárgó szemet más rang vagy haza csemegéire.... A' mit földünk 's egünk termeszthet, add meg. Tartsd épségben a' törvényeket — feddhetetlenségben a' kormányt, hogy a' ki szánt igazságos barázdáján, maga arassa azt, — a' begyűjtöttet senki meg ne támadja büntelenül. Ne ölje el az ipart zsarnokság, sem pártfogolt gonoszság, 's hol valaha vér hullott föld-váltságul, teremjen kenyere a' munkás unokának..... E' biztosíték ölelje be a' reánk jövő éjen is vagyonainkat, és az erkölcsöt is, hogy a' mi népet boldogíthat — ne legyen a' megtévedt lélek prédája. Lengess édes álmat mindenre, hogy a' kik most könnyörögnek, a' reggeli órán hálát adhassanak, a' megtartásért. Mi e' gondolattal alszunk el, szent Atyánk — tarts meg ártatlan reményünkben!!.... Amen.

U. F. Könyörgünk és munkálunk naponként a' föld javaiért mennyei szent felség, de te azok mellé miket megadsz, adj igaz bölcseséget, nehogy igen nagy becset adjunk a' mulandó jóknak lelkünk kárára, se ne vessük meg és pazaroljuk azokat, hogy magunknak 's a' miéinknek életét ez által megkeserítsük. Amen.

Csötörtökön reggel.

Aldott és felmagasztaltatott légy kegyelemnek Istene! hogy minket az elenyészett éjszakában megtartottál sok ezer felebarátaink felett, kikre a' viradó nap örökös éjt

borított, 's kiknek halála zokogást és jaj szót vegyít a' reggel öröm-hangzatába... Élünk tehát 's szívjuk a' reggel enyhült levegőét. Eltűnt az álom a' vidékről. Jó kedve van mindennek, ki egészségben érte a' reggelt, 's napi dolgait útba indulni szemléli. A' beteg is enyhülve szendereg párnáján. Örvend a' tiszta lelkü, hogy új napot ért. Nehéz gondolatokkal vesződik, ki az éjet bűnös vágyak között töltötte. Még is csak szép sors a' tiszta-lelkűség!!... Szent Atyánk! te eleitől fogva megdicsőítéd magadat teremtményeid boldogításában. Gondviselésed sorsosain pedig végig nézve — főhelyen találjuk magunkat. Nem táplálsz ugyan minket olly könnyeden mint egyebeket. Igyekezet után adsz kenyeret. Munkába kerül az öltözet, mellyet minden állat ingyen nyert nagy táradból; de érezzük hogy szükségünk több, elhivatásunk szebb, kívánságaink telhetetlenebbek azokénál. Imádunk hát, hogy ha izzadásunkkal érdemelve is vendégeiddé fogadtál kalangyákkal terített nagy asztalodhoz, mellyről minden élővalóság — legyen az nagy vagy kicsiny — erős vagy gyenge — nyer annyit, mennyire kiterjed kívánságuk, és érdemök. Sőt egy belső érzés azt sugja, hogy érdemen túl is terjed szereteted. Mivel érdemeltük hogy e' szép életnek sorsosi legyünk? mivel a' csecsemőkor gondtalan örömeit? az ifjuság bájos pillanatait, — mivel, egy jobb lét iránti remény kifejlődését lelkünkben?! Mit érdemelhet a' hálátlan magzat az atyától, kinek szavára nem figyelmez, — kinek rendelésével nincs megelégedve — parancsait megveti 's elpusztítja örökségét?!? —

Min életünkben fejlődnek ki e' komor gondolatok — szent Atyánk!.. Igen sok juta eszünkbe, több mint sem jó kedvünk lehessen napi dolgaink alatt. Biztosíts irgalmadról, hogy ne essék el nyugalomunk, 's tehessük derült lélekkel tartozásunkat. Parancsolj minden földnek — minden hazának, hogy tartsa el a' teremtményeket mellyeket reá bízál, hogy higgye el minden lélek, hogy mit nekünk szántál, nem birt háládatlan kezekre... Fejtsd ki minden égalyban a' plánta életét, az

hova elszoktad küldeni napod sugárait, hogy virágot szinezzenek, gyümölcsöt izesítsenek 's aratást érleljenek; sőt ott is, hol az örök jégcsillámokon ragyognak; hogy a' ki téged atyjának vall, ne szégyenlje ellenségeid előtt e' bizodalját — vallásos hiedelmét. Mindenható Felség! kezedben van minden sors, — áldás és csapás. A' kit te nem hagysz el, az élet kétes környületei között is lehet boldog..... Üzzék el tehát az élet kedvetlenségei szebb óráinkat, mint véletlen záporfelleg a' munkás örömét, — kietlenül el életünk, mint kévétől megfosztott tarló: hitünk mellyben az eget a' földdel öszveöleljük — mindent kipótól... De szent Atyánk! egyszer él az ember a' földön; 's ha ezt kedvetlenségek felzavarják, nyavalyák keserítik, 's szegénység és szükség kínozzák, — miért hittünk, munkáltunk és reméltünk? Hol találjuk meg jutalmunkat? !... — hiszszük kárpótlás vár csalódásainkra;... de kevés lelkek tudják a' rejtett jövendöböl jelenök' jutalmaztatását kiolvasni! Ne kísérts szent Atyánk! nehéz kínokkal: hogy e' rövid élet, ha nincs is állandóság benne, legyen türhető nekünk, legalább mint szendergése annak, ki ébredve hánykodik érzéseiben; de álmaiban boldog. Ide értjük könyörgésünkbe mai napunkat is. Sokféle dolgot ad ez az embereknek... Szülőágyat vet az egyik, sírt a' másik. Bölcsöt készít az egyik, koporsót a' másik. Kenyereket arat és takar az egyik, jövendő termésre éreli a' földet a' másik, — 's még sokat, mint hozza magával az élet. De mindenik célra törekedik. Segéld tehát azt, ki nem akar megcsalni sem másokat sem téged. A' nem tiszta szándéknak ne adj előmentet. Boldogítsd minden gyermekeidet.... Amen.

U. F. Hatalmas mennyei felség! itt mi anyaszentegyházad' kevés hivei, de kün a' természetben sok ezer teremtmények beszélnek jószágodról. Tartsd meg e' közörömet, melly dicsőségedről szól. Adj áldást a' mezőkön, békességet az atyafiak között, hogy a' közjóllét is magasztalja nevedet, Amen.

Csötörtökön estve.

Oltárod szolgái — szövetséged kevés sorsosai zengik itt esti imájokat, kifogyhatatlan szeretetű Atyánk, nagy Isten! künn pedig végetlen számu ajkak zengedeznek dicséretedben, az egek fénylő kárpitja alatt... Csak kevés perczeket mutat itt be az erőtlenség hálája; de esztendők hosszú sora, 's évezredek vezetése teszen künn tanubizonyságot bölcseségedről: mellyel örök törvény szerint fejtesz a' kicsiny magból rügycet, virágot és gyümölcsöt, — 's jóságodról is: mellyel vezetted az emberi nemet tévelygések századán keresztül az erkölcsi világosság koráig, 's csak egy nap öröme is kifejezi e' századok sorsában megdicsőült isteni kegyelmet! mert egy erőtelen lélekzetvétel törvénye épen olly bámulandó bölcsességre mutat, mint az égrázó dörgések... Egy percznek lefolyása szintolly bámulatos mint az örökkévalóság mérhetetlensége. Közelről szóll hozzánk dicsőséged szent Atyánk!... Nem minden lélek éri fel hiszen a' csillagos ég' rendszerét, sem minden fül hallja 's érti azt az isteni nagy szózatot, melly a' világot alkotta, 's egykor el fogja enyésztetni; de érti azt az éneket, mellyben az arató vallásos örömet fejez ki munkája estvéjén — 's tanul téged dicsőíteni... Mindenütt, hol boldogság van; hol egy csecsemő álomra lankad vagy fáradt útas pihen, 's ott is hol még ért kalászok ingának, mindenütt hálafohász áldja atyai kezeidet. Az is, ki nem ismeri nevedet, — nem tanulta igédet — egy benső érzés ösztönében öszvetett kézzel tekint ég felé. Ima kél rebegő ajkára. — Nem kívánunk utolsók lenni imádásodban szent Atyánk! mert érezzük, hogy elsők lettünk kegyelmed kostolásában a' Jézus kora óta... Hiában dús ott a' föld áldásaival, — ho! nincs vallás, — hol nem ragyog frigyed fénye; mert nem lehet 's nincs ott nemesült boldogság. A' kietlen tájak lakói is találnak örömet hitök malasztjában... Boldogabbak mi mindeniknél; 's mert szép haza, emberes alkotmány és áldott föld — 's rajta keresztény templom teszük szeren-

csénk örömét! — de elég eddig megihletődött sziv! Ne több szót! bününket lebbentve elé megkeserítnéd háladatosságunk érzélgését...

Szent Isten! szivszakadva szeretünk, 's még is néha nehéz reádgondolásunk. Eszünkbe jut ilyenkor, hogy tiz közzül, ki *javaidat elvette* — *alig tér meg egy hogy hálát adjon*, mint ama megtisztultak Jézushoz. Reádgondolunk atyai könyörületességedre, — 's még inkább fáj, hogy ennyire jó Atyának lehet panasza; hova lett az irántai szeretet..... Fejtsd ki bennünk a' háládatosság érzetét, hogy sem ellened sem felebarátunk ellen ne vétkezzünk, — 's mit irántad ki nem mutathatunk, minthogy olly végetlen az elválasztó köz: mutassuk ki embertársainkhoz. De segits itt is az erkölcsiségnek magasabb fokára; hogy bár mit cselekszünk: imádkozunk, vagy nyomorulton segítünk, melegitse keblünket annak tudása, hogy méltó vagy hogy egymásért élő gyermekeid gyönyörködtessék atyai lelkedet... E' légyen javaidért áldozati rovatal minden gyermekeiden — és azoknak maradékain; hogy ne fogyjon el a' földről a' kegyesek száma, kikért megkegyelmezz busulásod napján is népednek...

A' közeledő éjszakában se hagyjon el irgalmad — oltalmad. Adj mindennek nyugalmat. De még is! azoknak álmát, kik felebarátjokat megcsalták, fenytőleg szaggasd meg, hogy legyen főgondjok megbékélni a' megbántottal. A' kik igen messze vitték világi szerencsájöknek imádását, 's elfelejtkezve minden egyébről — mi csak szent lehet és érdekes; gyönyörködnek magokban és javaikban; hallják meg lelked ihletésében: „*Bolond! ha megkérík az éjjel lelkedet, kiéi lesznek mind ezek*“ — hogy gondoljanak fennebb e' háládatlan föld ingereinél, 's ragaszkodjanak hozzád inkább, mint vagyonukhoz. Minden lelkekből vigasztald ki az álomüző kínokat. Ha bünösök: irgalmaddal; — ha ártatlanok, édes biztatásaiddal; hogy még e' kegyelmed is tetézz rajtunk sok szereteted jegyeit, 's kötelezzen el örökre országodnak engedni — minden lelkeket. Amen.

U. F. Nem soká elcsendesül a' világ 's csak keblünkben legyen csendesség, édes pihenés vár az éj homályában. Sz. Isten! adj lelkünkbe nyugodt érzelmeket, 's kívülről bátorságot hogy éjünk legyen csendes és nyugtató. Amen.

Pénteken reggel.

Ébredt lelkünk téged áld, imád és magasztal bő irgalmu Atya — nagy Isten! ki méltó vagy, hogy dicséret, dicsőség és hálaadás adattassék neked mind örökkön örökké. Kinek szereteted mosolyog a' reggel félelmes árnyékain mint a' forró dél lágy szellőiben — 's az est-alkony sietett csillagain, 's mindenfelől hangzik: *„Nagy az Úr — szent szent szent a' seregeknek ura Istene — teljes mind a' menny és a' föld az ő jóságával.“* — Mindenütt, hova elhat a' reggeli újulás öröme, hol lélekzet-vétel van, halljuk a' biztató igét: *„Örülj földnépe — eljö az Úr készülten segítségdre, 's a' pusztának mezeje is zöldséget lát, 's a' fa gyümölcsét termi“*... Egyik vidék a' másiknak adja elébb dicsőséged emlegetését, — 's a' még éjjeli tanyájok körül zsibongó teremtmények rólad beszélnek... Tudjuk már szent Atyánk, mit beszél csevegve a' kis patak, 's tompán zúgva a' nagy folyó; — mert ezek csuda dolgaidat emlegetik. Miért kapja fel néha szellő a' zúgó hango-
kat? hogy messze, messze hasson erőd bizonyosága. — Tudjuk mi hallik a' tornyosult fellegek megől; hatalmad szózata. Ismerjük a' betüket, mellyeket villanytüz sötött a' messze földről jött fellegek sötét homlokára — nevedet jelentik azok, 's a' dicsőséget, mellyben uralkodol minden hatalmak felett... Tudjuk miért hajlik annyira lelkünk hozzád, — miért ragaszkodik kegyelmedhez a' föld minden lakója? mert te lakozol mindenütt az esőnek, hónak és szeleknek hazájában, — 's csak töled kerül a' zivatar, és termékenyítő erő is... Ismerjük a' kezeket, mellyek birják a' föld minden részeiről egybegyűjteni, 's drága cseppekben alá szórni a' száraznak és vizeknek gőzeit, — 's azokon alkalmas idöben szoptatni a' plántákat.

Érzi e' hatalmat, e' dicsőséget minden teremtmény. Azért van jó kedve a' féregnek ha porban mász is, — az állatnak ha nehéz igában görzsedez is, és szereti az életet a' nyomorult is, ki éhezik, fázik, rongyoskodik 's nyavalyákkal küszködik is. E' gondolatokon szűrődik által a' hit balzsama, melly enyhít éhségünkben, gyógyítja sebeinket, — bátorit a' kétes sorsban 's a' mennyország édes örömeit érezteti. Nem csüggedünk tehát soha jövőnk felől. Munkálunk, jót mivelünk és imádkozunk — 's nem lesz kietlen életünk... Hogy boldogságunk tökéletesebb legyen: atyánk! tartóztasd szivünket, nehogy lemondjon a' hit őrzéséről. 'S szent lelkeddel is erősítsd, hogy bár mibe kerüljön e' drága kincs megőrzése — türesbe vagy indulat mérséklésbe — örömbé vagy áldozatba, legyünk csüggedhetetlenek a' vigyázásban — ma és örökké. Te pedig add meg bizodalunk jutalmát a' földön és az egekben is.....

E' nap is fizetés napja szent Atyánk — mellyen a' szántóvető jutalmát vár azon kitürésért, mellyel munkát tett, 's *várta békességesen, hogy elein és későn való eső hulljon barázdáira, 's éltesse, nevelje és érlelje aratását.* — Tartsd meg e' napoknak érdemlett örömét. Adj derült időt 's áldást, hogy legyen vig ének az arató szájában, 's békült indulat minden szivben — és közmeggyőződés, mikép irgalmad, szereteted soha el nem fogy.. Ne engedd megbotránkozni gyermekeidet, sem egymásra irigykedni azért, hogy nem egyenlően osztottad az élet javait, 's nincs asztag mindennek számára. Fejtsd ki a' szegény lelkében is azt a' hitet, hogy ő sincs elvetve előtted — 's a' gazdaggal hitesd el hogy nem jobbságáért adtál többet neki; hanem titok fedi itteni sorsunkat, 's csillag-földünket vastagabb homály veszi körül, mintsem titkaidat láthassuk; várjuk tehát az örök hazától ennek is felderítését; — addig pedig legyünk békességesek. A' mellé, mit adsz mindennek a' természet öléből — adj derült lelket, hogy az elköltés öröme fedezze a' bevétel kedvetlenségeit is. Mértékletesség, egymáson segítség legyenek fűszere

javaidnak. 'S hitesd el mindennel, hogy ezek legbiztosabb örökség — legtermékenyebb mező a' földön, — 's legszebb időjárása az ember életének... Amen.

U. F. Kegyelemnek Istene! hallgattak lelkünkben az élet gondok kínai míg az áhítatosság fogta körül lelkünket, 's hajlékodból kilépve ismét megújulnak azok. Ne hagyj minket magunkra sz. Atyánk, hanem légy velünk jó lelked által egész napunkon, hogy ha tünődünk is, életünk sorsáért, de ne vétkezzünk tettel sem gondolattal. Amen.

Pénteken estve.

Hedves érzést ébreszt szivünkben — minden óra, melylyen reád gondoltunk szent Isten! — Enyhülnek az illy órán belső hánykodásaink, 's egy szebb jövőre reménye égi fényként lengi körül borult pályánkat, mint tiszta hold az éji vándor sötét útát, megvidámulnak érzéseink mint lankadt mező plántái az eső cseppek alatt... Vannak nekünk sokszor borult gondolataink, szivünknek epedő hánykodásai; de nem kegyelmed rövidülése idézi elé azokat; mert te megkoronázod az esztendőt jóvoltoddal, felékesited a' földet áldásiddal; de sokszor aggódunk: miért kell néha itt ártatlanul is szenvedni. Miért vetik meg az emberek azt, ki hibáján kívül szegény. Miért csufolják a' szerencsétlent nem érdemlett szenvedései között. Miért nem védi eléggé az igazat az ő ártatlansága?! 's midőn e' gondolatok özönlik körül lelkünket, a' Sionról égi szózat cseng alá: „*Gyermekeim! én szeretlek titeket — ti szerettek-e... Atyánk; Atyánk! te tudod, hogy szeretünk. Meg van a' szent érzés keblünkben, mellyel a' csecsemő mosolyog a' fényes egekre téged keresve büntelen szemével, — 's ez eredeti érzéssel tekintünk végig az est' szép jelenésein, mellyeknek pompájába jóságod rejtezett, 's egy belső sugallás mondja: Kicsoda ne szeretné az áldásokat osztogató atyakezeket?.* Eszünkbe jut Megváltónk ártatlan szenvedése, 's nyert dicsősége is, a' léleknek minden kétségei elhallgatnak. Idvezlég áhítatosság szent órája, melly illy magasra emeléd lelkünket — hova nem

érnek fel a' földi gondok; közel a' mennyei Atyához, honnan könnyült szívvel bocsátasz éjjeli hajlékunkba. Te megtanítasz, hogy bár mit is megbánni lehet oka a' halandónak, csupán azt nem, hogy az *Istent* szeretted.

Szent Felség! e' nyugosztalt érzések kísérnek minket bujdosásunkban. Segíts, hogy a' szent elfogódás győzzön meg minden zúgolódást, mellyel az élettitkok homályát kísértlenők, 's győzzön meg minden lelket, hogy e' föld így szép 's csak így bírja el az emberi sorsokat. Irtózik hiszen az érzékiség minden kedvetlenségtől akkor is, midőn könny-cseppeinken idvességet vásárolunk, 's édesen hajlik az öröm után, ha kárhozatot rejt is az magában; — de te szent Atyánk e' botlásra tedd figyelmezőkké gyermekeidet, és bölcsekké, hogy tudják megismerni az embereket, és meg ne csallattassanak... Segíts alázatosságra, hogy el ne kevélyedjünk javaiddal, megemlékezvén: hogy a' boldogság e' földön csak a' szívben lakik, a' külső fény irigységet 's ellenséget támaszt és talál... Látod te a' szivek titkát, 's ismered az alázatosság alatt is a' megelégedett lelket. Megérted így is háládatosságunkat. Fejtsd ki a' hitnek és bölcseségnek sugárait a' helytelen tünődések homályából, hogy szépítsék a' földet, az esztendők áldásai mellett.

Tart-e soká boldogságunk e' földön Atyánk?! Lesz-e módunk többé a' most hanyatló napot köszönteni?! Nem tudjuk, még sem rémit a' sötétség, mert ott is: legyen az egy rövid éjszaka, vagy a' halál hosszas álma — dicsőséged ragyog a' félelmes árnyékok között; de szeretnénk teljes készülettel is lépni az örökké való szent földre; jelentsd meg azért végünket. Ne még is! — megemésztene az a' nehéz szempillantat. Minden napunk haladása oda int. Segíts tehát, úgy rendeznünk házunkat — úgy imádkoznunk, mintha többé fel nem viradnánk. 'S ha nem is — nyisd meg nekünk ama szent várost, hogy a' *bárány Jézusnak* világosságánál éljünk az örök dicsőség malasztjával. De ha meg-

látandjuk a' napot, adj az éjszakában csendes nyugalmat. A' beteg mellé rendelj érzékeny kezeket, mellyek alatt enyhüljön a' fájdalom... Ne legyenek kirekesztve kegyelmedből, kik szabadságukat veszve, bús zörgésü lánczok között töltik éjjelöket a' kín-helyeken. Bűnösök-e ők vagy ártatlanok, nem gondunk. Te tudod megítélni, 's itéld is. Bird bűnbánatra a' vétkest, — béketürésre az ártatlant, hogy ez úton enyhítsék megúnt életöket. Nekünk 's kik minket szeretnek — 's kik nem szeretnek is, adj jó éjszakát!..... Amen.

U. F. Szeretet és bizalom köt hozzád felséges Isten! ne engedd soha kihülni lelkünkben ez érzelmeket irántad 's az emberek iránt sem, hogy törvényeidet örömmel töltsük be — felebarátinkat pedig egymást boldogítani és védelmezni törekedjünk. Amen.

Szombaton reggel.

Enyészetre hajlik tehát a' drága hét, melly olly sokat dolgozott, 's annyi áldást gyűjtött öszve!! Kegyelemnek Istene! csak egy hétre gondolva is, sok hálálni valója van a' halandónak, 's bánni valója is annak, kit túnyasága megfosztott a' nyár örömétől, — 's elpazérlott vagyonára bánva gondol vissza, midön látja a' munkást, az előre nézőt naponként — gazdagodni, mig tartnak a' gyűjtésnek hetei. — Boldog a' ki érti az Urnak tanácsát 's beltölti kötelességeit; mert elsi-etnek az alkalmatosságok — mint széltől üzött felleg a' szomju föld felett, — 's enyhület nélkül marad az ingyenre sovárgó. 'S mi egyszer elmúlt, nem tér vissza, mint a' vizek lefolyt habjai... Ki az idővel nem halad — örökre késve marad. Szent Atyánk! látjuk te szabta ki a' napok kötelességeit; mert változhatatlan a' természet örök rende. Elkésett, ki tavaszi virányt most keres, midön már értt magot hullatnak a' mezők füvei. Korán jött, ki őszi értt gyümölcsöt keres; mert még barnán ingnak a' falombok — nem sárgultak levelei... Minden idő magával hozza 's elviszi sorsunk szerencsését. Boldogok hát, kik munkássági napjaikból egyet

is el nem vesztenek. Munkálnak míg tart a' nappal, hogy legyen édes éji nyugalomuk. Takarnak nyárban, hogy ne legyen rettenetes a' tél únalma. Ifjuságukban meggazdagítják hanyatló korukat, — földi bujdosásukban kincset gyűjtnek égi hazájokra. Minden fűszál, melly már magvát kirázta 's többé fel nem virul, — minden barázda, melly beadta tartozását, 's már kietlen magányban hallgat egy új életnapig, — intenek, hogy az időnek nincs visszatérő úta. — Intenek ezekre a' napok; de nem mindég figyelmezzünk az intésre. Haladnak a' szempillanatok; de mi elmaradunk, — szegényül a' földi, — szegényül az örök életre.

Szent Atyánk! ébreszd fel korán az érzéseiben tévedezőt míg még ideje van megtérni és jót cselekedni. Segíts minket 's minden gyermekeidet, hogy vessünk frigyét az idővel, 's éljünk tanácsával. Ne legyünk vigasztalhatatlanok, ha nem enged az erőtetett vágyainknak, — megemlékezvén: hogy a' korán hullott gyümölcs nem jó izü, 's az így született állat nyomorék; ezért várjuk míg az idő fontolva fejt ki sorsunkat 's reményünket; legyünk azonban vigyázók is, nehogy a' sebessen haladó esetek elmerítsenek. Figyelmeztess egyszersmind, hogy ne gazdagság, vagy földi dicsőség legyen életünk vezérszava, hanem országod terjedése: hogy mint az idő hozza magával: érezzük hazánk, nemzetünk és anyaszentegyházunk szükségét, 's emeljük bóldogságát, segítsük hit, szeretet és türelem kifejlését magán házaknál és a' társaságban.....

Segítsd az élet szükségei körül fáradozót is, hogy örök elhivatását el ne téveszsze; hanem a' mit teszen jó lélekkel tegye, mint a' kinek nem csak e' földön, de mennyben is van öröksége. E' magunk elhatározása ne csak akkor lepjen meg, midőn kedvünk szerint folynak dolgaink, hanem akkor is, midőn sirunk sorsunkon, mint Jézus a' szent város pusztulásán... Így nyujtsd segedelmed szent Atyánk! hogy igyekezzünk, míg nem jönnek el életünkre a' szegénység nyomasztó gondjai, sem lelkünkre az elmaradás kedvetlensége 's

a' büntető végítélet előfélelme... Legyen áldásod munkás népeden — irgalmad néped gyermekein. Ne hagyj jutalmazatlan hullani a' verejtéket a' munkás homlokáról. Segíts e' hetet idvességesen végezni. Minden szép kezdetnek — igazságos vállalatnak adj szép kimenetelt, 's minthogy földi napjaink és heteink lejártával közeledik a' siron tuli nagy aratás: fogadj be minket is az örök mezőkre munkásoknak. Oda, hol nap heve nem éget — verejték sem hull, hogy ott büntelen kezekkel, égi zengedezés közt arathassuk jutalmát, mit itt alatt lelkünk számára vetettünk!.. Amen.

U. F. Megtanultuk az élettől, hogy minden időnek meg van keserve, öröme és foglalatossága. Ezért esedezünk, sz. Isten! foglalj el lelked által, hogy sem az elmúltakért, sem a' jövődöért vétkesen ne epesszük magunkat, hanem teljesítsük azokat, miket reánk bízál, 's ajáljuk gondviselésedbe magunkat és minden sorsunkat. Amen.

Szombaton estve.

Halkal közeledik a' nap egünk szélső határhoz, de mi sietve jövénk elődbe nagy Isten! — hogy adjunk hálát ez héti gondviselésedért!... Fogadd irgalommal hozzád sietett gyermekeidet!.. Muló napjaink és heteink úgy is siettetik életünk utóestvéjét, mellyen egyedül irgalmasságod érzete adhat csendes elszenderülést... E' nap alkonyán egy hét dolgát végezzük — terheitől mentődünk 's örömeitől válunk meg. A' mező munkásai közelednek hajlékukhoz. Nem soká megnépesülnek a' munkás napok alatt pusztán állott helységek... Az életet kereső puhult nép indul ki szobájából: kostolni a' hevét vesztett nap enyhítő levegőjét. Amazok bágyadva, ezek kéjelegve töltik el az est csendes óráit, de ne békételenkedjetek e' különbségért jámborok! Lát az Isten titeket. Van jutalmazó élet a' siron túl, mellyben a' különbségek megszűnnek... Erre vonja figyelmünket a' nem soká elszenderülő félvilág felibe vonuló csillag-kárpit, mellyen Jézusunk ígérete hangzik el: *Az én Atyám házában sok hajlékok vannak — hogy*

mindenek megférjenek... Kegyelemnek Atyja hálaérzettel tekintünk vissza elenyészett hetünkre. Jóságodat hirdeti az... Borzadás nélkül pillantunk sorsunk jövődjébe: idvezítő kegyelmedet tünteti fel a' sírok éjszakaijából. Hittel közeledünk a' nagy pillanathoz, mellyen minden idők és népek gyermekei — földi hajlékukat felcserélik az örök hazával, mellyben *sok hajlékok vannak*. Hol leszen ez, 's az ég mellyik része fog utosó szállást adni annyi századok szülötteinek — nem gondunk: hiszszük, hogy dicsőséged vészi azt körül, 's az az ország igazság hazája leszen. Kimaradnak onnan a' földi különbségek jegyei: fény, hatalom és kevélység czimzetei. Csak az erény fér be oda, az idvességért epedőkkel. Ott egy hit, egy remény — egy akol 's egy pásztor leszen. Imádunk szent Atyánk! hogy szent fiad által felfedeztél országod titkaiból is annyit, mennyit halandó értelem birhat. Kifejtetted hitünket, hogy a' földi különbségek és terhek között tántorgás nélkül lépdeljünk az örök haza felé. Biztosítottál, hogy azokra is, kiknek a' föld keveset adott — gazdag aratás vár ott fenn a' csillag-mezőkön, — ha bőven vetettek itt alatt lelkök számára.

Nagy Isten! ha vannak pillanataink, mellyeken e' gondolatok elhagytak — fedezd el irgalmaddal, midőn földi pályafutásunk végestvéjén hozzád jutandunk: adj csendes szállást az egekben... Ez eszméletet őrizd meg lelkünkben, hogy a' szép útról semmi sors el ne tévessen. E' nagy út vándorait győzd meg lelkeddel, hogy e' föld levegője hidegebb, hogy sem az erény itt gyümölcsét teremhesse. El kell itt hullani virágainak, magvainak; de gyümölcsét örök napfény érleli a' mennyei Kanahánban: hogy e' hit, megint annak tudása: hogy bűneink is elkisérnek az örök igazság ítélőszéke eleibe, 's megszügyenitnek — tartóztassanak le a' veszedelem útairól; könnyítsék a' darabos pályát, 's adjanak helyet a' megdicsőültek seregében. — Türedelmed nagy titkát, mellyel a' jámbort és gonoszt együtt szenveded ez életben, fejtsd fel hitünkben, hogy lássuk:

miként csak a' sirig leszen ez igy, ott érni kezd az örökkévalóság aratása, mellyen az ég angyalai egybegyűjtik a' botránkozásokat, az örök tűzre, — a' tiszta gabonát a' halhatatlanság csüvébe.

Addig pedig áldásaiddal szépítsd földi életünket, hogy szép érzések közt fussuk meg pályánkat, hogy higyjék el minden gyermekeid, miként számán vannak előtted elhullott verejték-cseppjeink — hogy megjutalmazad. A' bekövetkezendő éjen adj enyhületet, hogy héti törődésünkből kiújulva viradjunk szent napodra. — A' szegénynek rendeld ki e' napra is utolsó falatját, hogy sorsával 's az emberekkel megbékülve hajtsa le fejét. ... A' betegnek virasztásban fáradt szemeire hozz édes álmod — szívébe hitet, 's béketűrés lelkét. A' ki mást megcsalt; sokat kívánva vagy keveset fizetve; erőszakot tett nyilván, vagy rejtett úton: döbentsd meg, hogy tegyen eleget a' megsértettnek, nehogy amaz elkeseredve; ő pedig bünhödt lélekkel feküdjenek le, 's egyiknek se legyen nyugalma; hanem érezzék a' megbékéllés és megbocsátás örömét még 'e' nap utó-perczein 's álmaikon is. — *Uram bizvást könyörögünk — hallgass meg..... Amen.*

U. F. Az élet elsiető napjai életünk végestvéjére vezeték figyelmünket, öröklétü Isten! szentelj be hiveid' seregébe, hogy midőn a' földön utosó estvékre jutandunk, bizonyosok legyünk, hogy az égi nagy aratásra fogunk onnan felviradni. Amen.